

Sekmadienis. Ramybės sėjėjai

Teisingumo ir didesnės taikos pasaulyje troškimas. Gyventi pagal teismo mūsų asmeniniame gyvenime ir aplinkoje, kur jis plėtojasi, reikalavimus. Profesinių ir visuomeninių pareigų vykdymas. Pašventinti visuomenę iš vidaus. Dorybės, kurios plečia ir tobulina teismo lauką.

2025-04-01

I. *Spręsk mano bylą, o Dieve, mano reikalą gink... Juk tiktai tu esi mano stiprybė, o Dieve*¹, meldžiamės Mišių įžangos priegiesmyje.

Didelėje žmonijos dalyje girdėti stiprus didesnio teisumo, „labiau užtikrintos taikos tarpusavio pagarbos tarp žmonių ir tautų aplinkoje“ šauksmas². Šis troškimas pastatyti teisingesnę pasaulį, kur būtų labiau gerbiamas žmogus, Dievo sukurtas pagal savo paveikslą ir panašumą, yra esminė *teisumo alkio ir troškulio*³, kurie turi glūdėti krikščionio širdyje, dalis.

Visa, ką Jėzus skelbė, – tai šaukimas į teisumą (jo pilnatvėje, be apribojimų) ir gailestingumą. Pats Viešpats pasmerkia fariziejus, kurie suryja našlių namus, dangstydamiesi ilga malda⁴. Ir Apaštalas Jokūbas griežtai priekaištuoja tiems, kurie turtėja per apgaule ir neteisybę: *Jūsų lobiai supuvę (...). Štai šaukia jūsų*

*laukus nuvaliusių darbininkų
užmokestis, kurių jūs nusukote, plovėjų
aimanos prasiskverbė į Galybių
Viešpaties ausis⁵.*

Bažnyčia, ištikima Šventojo Rašto mokymui, mus ragina dėtis prie šio pasaulio šauksmo ir paversti jį malda, kuri pasiektų mūsų Tėvą Dievą. Sykiu mus skatina ir ragina gyventi teismo reikalavimus savo asmeniniame, profesiniame ir visuomeniniame gyvenime bei stoti ginti tų, kurie – nes yra silpnesni – negali pasiekti, kad galėtų jų teisės. Krikščioniui nedera bergždi dejavimai. Viešpats vietoj nenaudingų dejonių nori, kad atsiteistume už neteisybės, kurių kasdien padaroma pasaulyje, ir kad stengtumėmės atitaisyti visas, kurias galime, pradėdami nuo mums pasiekiamų, aplinkoje, kurioje plėtojasi mūsų gyvenimas: šeimos motina – savo namuose ir su tais, su kuriais bendrauja; verslininkas –

savo įmonėje; aukštosios mokyklos dėstytojas – universitete...

Galutinis sprendimas, kad būtų visais lygiais įkurtas ir skatinamas teisumas, yra kiekvieno žmogaus širdyje, kur surezgamos visos egzistuojančios neteisybės ir kur yra galimybė atitiesinti visus žmogiškus santykius. „Žmogus, neigdamas ir ketindamas neigti Dievą, savo Pradžią ir Pabaigą, giliai pakeičia savo vidinę, visuomeninę ir taip pat regimos kūrinijos tvarką ir pusiausvyrą. Šventajame Rašte ryšium su nuodėme nagrinėjama nelaimių, slegiančių žmogų jo individualioje ir visuomeninėje būtyje, visuma“⁶. Todėl mes, krikščionys, negalime pamiršti, kad kai per savo asmeninį apaštalavimą priartėjame prie Dievo žmonių, pasaulį darome žmoniškesnį ir teisingesnį. Be to, mūsų tikėjimas mus ragina niekad nevengti asmeninio kompromiso ginant

teisumą, ypač labiau su esminėmis žmogaus teisėmis susijusiuose pasireiškimuose: teise į gyvenimą, darbą, išsilavinimą, gerą vardą... „Turime ginti kiekvieno žmogaus teisę egzistuoti, teisę dirbti ir ilsėtis, turėti pakankamai būtiniausių dalykų, kad būtų galima oriai gyventi, sukurti šeimą, susilaukti vaikų santuokoje ir juos užauginti, ramiai išgyventi ligų ir senatvės metą, siekti kultūros, įstatymo leidžiamais tikslais burtis į asociacijas su kitais piliečiais, o svarbiausia – pažinti ir nevaržomai mylėti Dievą“⁷.

Savo asmeninėje aplinkoje turime savęs klausti, ar tobulai atliekame darbą už tai, ką pelnome, ar atmokame tai, kas privalu, žmonėms, kurie suteikia mums paslaugą, ar atsakingai naudojames teisėmis ir pareigomis, kurios gali įtakoti institucijų, kuriose esame, pavidalą, ar dirbame gerai išnaudodami laiką,

ar giname kitų gerą vardą, ar stojame teisingai ginti silpnesniųjų, ar nutildome šmeižikišką kritiką, jei tokia kyla mūsų aplinkoje... Taip mes mylime teisumą.

II. Profesinės pareigos – išskirtinė vieta gyventi teisumo dorybei. Šiai dorybei būdinga kiekvienam atiduoti tai, kas jo, šiuo atveju tai reiškia vykdyti susitarimus. Savininkas, namų šeimininkė su tarnais, šefas įsipareigoja duoti teisingą atlygį žmonėms, dirbantiems pagal jų nurodymus, sutinkamai su teisingais civiliniais įstatymais ir su tuo, ką sako teisi sąžinė, kuri kartais sieks toliau nei numato įstatymai. Kita vertus, darbininkai ir tarnautojai turi rimtą pareigą atsakingai, profesionaliai dirbti, gerai išnaudodami laiką. Darbštumas čia pasirodo kaip praktiška teisumo

išraiška. „Netikiu tinginių teisingumu, – sakė Mons. Escriva de Balagueras, – nes (...) kartais jie net labai smarkiai nusižengia pagrindiniam teisingumo dorybės principui – darbo principui”⁸.

Tą patį principą galima taikyti studentams. Turi rimtą pareigą studijuoti – tai jų darbas – ir yra sudarę teisumo įsipareigojimą su šeima ir visuomene, kurios juos remia ekonomiškai, kad pasirengtų ir galėtų efektyviai pasitarnauti.

Profesinės pareigos, kita vertus, yra tinkamiausia sritis, kur paprastai tikimės bendradarbiauti sprendžiant socialines problemas ir prisidėti prie teisingesnio pasaulio kūrimo.

Krikščionis, trokšdamas kurti tokį pasaulį, turi būti pavyzdingas vykdydamas teisėtus civilinius įstatymus, nes jei jie teisingi, tuomet jų norėjo Dievas ir jie sudaro paties žmogiškojo bendrabūvio pagrindą.

Kaip paprasti piliečiai krikščionys turi pavyzdingai mokėti teisėtus mokesčius, reikalingus tam, kad organizuota visuomenė galėtų funkcionuoti tose srityse, kur vienas individas būtų neproduktyvus.

Atiduokite visiems, ką privalote: kam mokestį – mokestį, kam muitą – muitą, kam baimę – baimę, kam pagarbą – pagarbą⁹. Ir reikia taip daryti, sako tas pats Apaštalas, – ne tik dėl grasos, bet ir dėl sąžinės¹⁰. Taip nuo pat pradžių krikščionys gyveno vykdydami savo visuomeninius įsipareigojimus, netgi persekiojami ir viešajai valdžiai esant pagoniškai. „Kaip esame iš Jo (Kristaus) išmokę, – rašė šventasis Justinas Kankinys įpusėjęs II amžiui, – mes stengiamės mokėti mokesčius ir duokles jūsų įgaliotiniams, visus ir greitai“¹¹.

Tarp visuomeninių krikščionio pareigų Vatikano II Susirinkimas primena „teisę ir drauge pareigą

naudotis savo laisvu apsisprendimu bendrajai gerovei puoselėti“¹². Nusišalinti ir nepareikšti savo nuomonės įvairiais lygiais, kuriuose turime vykdyti šias visuomenines ir civilines pareigas būtų nusižengimas prieš teisumą, kai kuriais atvejais rimtas, jei šis šalinimasis politinės veiklos būtų palankus kandidatūroms (ar tai būtų parlamentų sudėtyje, mokyklos tėvų komitete, profesinės mokyklos valdyboje, įmonės administracijoje...), kurių idėjos prieštarauja krikščioniškajam mokslui. Dar labiau neatsakinga ir gal net rimtas nusižengimas prieš teisumą būtų remti organizacijas ar asmenis – kad ir kokios pakraipos, – kurie savo veikloje negerbia prigimtinio įstatymo ir žmogiško orumo pagrindų (dėl aborto, skyrybų, mokymo laisvės, pagarbos šeimoje...).

.....

III. „Krikščionis, kuris nori praktikuoti savo tikėjimą politinėje veikloje, suvokiamoje kaip tarnavimas, neprieštaraudamas pačiam sau negali prisidėti prie ideologinių sistemų, kurios prieštarauja – radikaliai ar esminiais punktais – jo tikėjimui ir jo žmogaus suvokimui. Todėl neleistina remti marksizmo ideologiją, jos ateistinį materializmą, jos prievartos dialektiką ir būdą, kuriuo ši ideologija supranta individualią laisvę kolektyve, sykiu neigdama bet kokią žmogaus ir jo asmeninės bei kolektyvinės istorijos transcendenciją. Taip pat krikščionis neremia liberaliosios ideologijos, kuri mano aukštinanti individualią laisvę, atimdama iš jos bet kokius apribojimus, skatindama ją vien dėl pelno ir valdžios siekio, o visuomeninį solidarumą laikydama daugmaž automatinėmis individualių iniciatyvų pasekmėmis ir jau nebe pirminiu socialinės

organizacijos vertės tikslu ir
priežastimi“¹³.

Šiandien vienijamės su šiuo didesnio
teisumo troškimu, kuris yra vienas
svarbiausių mūsų laikų bruožų¹⁴.

Prašykime Viešpaties didesnio
teisumo ir didesnės taikos, melskime
už valdančiuosius, kaip Bažnyčioje
visada buvo daroma¹⁵, kad būtų
teisumo, taikos, didesnės pagarbos
žmogaus orumui skatintojai. Mes
savo ruožtu pasiryškime laikytis
Evangelijos reikalavimų savo
asmeniniame gyvenime, šeimoje,
pasulyje, kuriame kiekvieną dieną
veikiame ir kuriam priklausome.

Greta to, kas griežta prasme
priklauso teisumo dorybei,
pasirūpinkime tomis kitomis
natūralių ir atgamtinių dorybių
išraiškomis, kurios ją papildo ir
praturtina: ištikimybe, prielankumu,
džiaugsmu... Ir ypač tikėjimu, kuris
duoda mums pažinti tikrąją žmogaus

vertę, ir artimo meile, kuri skatina mus su kitais elgtis virš to, ko prašytų griežtas teisumas, nes kituose matome Dievo vaikus, patį Kristų, kuris mums sako: *ką padarėte vienam iš šitų mažiausiųjų mano brolių, man padarėte*¹⁶.

1 Ps 43, 1.

2 Šv. Paulius VI, Apašt. laiškas Octogesima Adveniensi, 1971 m. gegužės 14 d.

3 Plg. Mt 5,6.

4 Mk 12, 40.

5 Jok 5, 2–4.

6 Tikėjimo mokslo kongregacija, Instr. Apie krikščionio laisvę ir išsivadavimą 1986 m. kovo 22 d., 38.

7 Šv. Chosemarija, *Dievo bičiuliai*, 171.

8 Ibidem, 169.

9 Rom 13, 7.

10 Plg. Rom 13, 7.

11 Šv. Justinas, Apologija, I, 7.

12 Vatikanas II Susirinkimas, Konst. Gaudium et spes, 75.

13 Šv. Paulius VI, Apašt. laiškas Octogesima adveniensi, 1971 m. gegužės 14 d.

14 Plg. Tikėjimo mokslo kongregacija, op. cit., 1.

15 Plg. 1 Tim 2,1–2.

16 Plg. Mt 25, 40.

pdf | document generated
automatically from [https://opusdei.org/
lt-lt/article/sekmadienis-ramybes-
sejejai/](https://opusdei.org/lt-lt/article/sekmadienis-ramybes-sejejai/) (2025-04-09)